

Q.P. Code : 13205

**Second Semester B.Com./B.C.H.N./B.C.L.S./B.C.S.P./BCTT Degree
Examination, May/June 2019**

(CBCS Scheme)

Language Sanskrit

Paper II – HARSHACHARITAM, GRAMMAR AND TRANSLATION

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to Candidates :

- 1) *Answer in Sanskrit or Kannada or English.*
- 2) *Answer Question No. I and VI in Sanskrit only.*

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत।

(10 × 1 = 10)

Choose the correct answer :

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. चित्रभानोः पुत्रः कः ?

(a) भासः	(b) कालिदासः
(c) भारविः	(d) बाणः

2. हर्षः कस्य देशस्य राजा ?

(a) मगधः	(b) काशी
(c) उज्जयिनी	(d) स्थाण्वीश्वरः

3. चण्डीशतकं किं प्रकारकं काव्यम् ?

(a) नाटकम्	(b) महाकाव्यम्
(c) स्तोत्रकाव्यम्	(d) गद्यम्

4. सुदृष्टिः कः ?

(a) पुस्तकवाचकः	(b) ग्रन्थपालकः
(c) नटः	(d) गायकः

Q.P. Code : 13205

5. बाणस्य पितृव्य पुत्रेषु कनीयान् कः ?
(a) गणपतिः (b) तारापतिः
(c) अधिपतिः (d) श्यामलः
6. द्विजानां राजा कः ?
(a) चन्द्रः (b) सूर्यः
(c) बृहस्पतिः (d) शुकः
7. कस्य चरितं श्रोतुं मनः न कुतूहलि ?
(a) महात्मानाम् (b) दुरात्मानाम्
(c) साधकानाम् (d) नीतिमताम्
8. कः परकलत्राभिलाषी महाभुजङ्गः आसीत् ?
(a) ययातिः (b) नहुषः
(c) सुद्युम्नः (d) सोमकः
9. कः पृथिवीं परिभूतवान् ?
(a) ययातिः (b) पृथुः
(c) मान्धाता (d) भार्गवः
10. नलमहाराजः केन अभिभूतवान् ?
(a) कलिना (b) बलिना
(c) इन्द्रेण (d) भीमेन

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत।

(2 × 10 = 20)

Answer any **TWO** questions :

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

1. बाण भट्टस्य जीवन, देश, काल, कृतयः।

Life, place, date and works of Bana Bhatta.

ಬಾಣ ಭಟ್ಟನ ಜೀವನ, ದೇಶ, ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು.

Q.P. Code : 13205

2. श्रीकण्ठजनपद वर्णनम्।

The description of Sree kanta desha.

ಶ್ರೀಕಂಠದೇಶದ ವರ್ಣನೆ.

3. श्यामलोक्त विविध राज्ञां वर्णनम्।

The description of kings narrated by Shyamala.

ಶ್ಯಾಮಲನು ಹೇಳಿದ ವಿವಿಧ ರಾಜರುಗಳ ವರ್ಣನೆ.

III. एतत् गद्यभागं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत।

(1 × 12 = 12)

Translate the prose passage into Kannada or English :

ಈ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ :

अथ ते तमूचुः - 'तात, सन्तोषजुषां सतत - सन्निहित - विद्याविनोदानां वैतानवद्धिमात्रसहायानां कियन्मात्रं नः कृत्यं सुखितया सकलभुवनभाजि भुजङ्गराज देहदीर्घे रक्षति क्षितिं क्षितिर्भुजो भुजे। सर्वथा सुखिन एव वयम्, विशेषेण तु त्वयि विमुक्त कौसीद्ये परमेश्वरपार्श्ववर्तिनि वेत्रासनमधितिष्ठति। सर्वे च यथाशक्ति यथा विभवं यथा कालं च सम्पाद्यन्ते विप्रजनोचिताः क्रियाकलापाः' इति।

अथवा/Or/ಅಥವಾ

बाणस्तु विहस्य अब्रवीत् - "आर्य न युक्तमनुरूपमभिहितम्। अघटमानमनोरथमिव भवतां कुतूहलमवकल्पयामि। शक्याशक्य परिसंख्यानशून्याः प्रायेण स्वार्थतृपः। परगुणानुरागिणी प्रियजन कथा श्रवण - रसरभस - मोहिता च मन्ये महतापि मतिरपहरति प्रविवेकम्। पश्यत्वार्थः क्व परमाणु परिमाणं वट्ट हृदयम्, क्व समस्तब्रह्मस्तम्भव्यापि देवस्य चरितम्, क्व परिमितवर्णवृत्तयः कतिपये शब्दाः, क्व संख्यातिगास्तद्रुणाः'।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत।

(2 × 4 = 8)

Explain with reference to context any **TWO** sentences :

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

1. सुकाला इव जायन्ते प्रजापुण्येन भूभुजः।
2. बाणो बन्धून्द्रष्टुं पुनरपि तं ब्राह्मणाधिवासमगात्।
3. परस्परस्य मुखानि व्यलोकयन्।
4. भवतां कुतूहलं अवकल्पयामि।

Q.P. Code : 13205

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत।

(2 × 2½ = 5)

Write short notes on any **TWO** :

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. गद्यकाव्य लक्षणम्
2. कादम्बरी
3. शरदृतु वर्णनम्
4. श्यामलः

VI. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत।

Answer in Sanskrit.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

(a) पञ्चानां समासानां विग्रहवाक्यं कृत्वा समासनाम लिखत।

(5 × 1 = 5)

Dissolve any **FIVE** compounds and name the compound.

ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಸಮಾಸಗಳಿಗೆ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

1. यथाशक्ति	2. सूर्यचन्द्रौ
3. यूपदारुः	4. अनश्वः
5. चन्द्रमौलिः	6. पञ्चवटी
7. कृष्णसर्पः	8. तमालवृक्षः

(b) द्वयोः वाक्ययोः प्रयोग परिवर्तनं कुरुत।

(2 × 2½ = 5)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ.

Change the voice (any **TWO**) :

1. सुरेशः पद्यं लिखति।
2. शारदा फलं खादति।
3. अश्वः धावति।

VII. कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा अनुवदत।

(1 × 5 = 5)

Translate into Kannada or English :

ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ :

काशी नगरे कश्चित् विद्वान् आसीत्। सः बहूनां बालकानां पाठप्रवचनेन जीवनं कुर्वत् आसीत्। एकस्मिन् दिने तस्य अन्तिकं एकः बालः आगत्य आर्य, मम विद्या अधिगन्तव्य इति आशा भूयासि वर्तते। तद्भवान् मां विद्या अध्यापयितुं अर्हति इति प्रार्थयामास।